

1. Домаренко Е.В. Культурно-досуговая деятельность библиотек : науч.-метод. пособие /Е.В.Домаренко.– М.:Либерея-Бибинформ,2006.–80с.– (Библиотекарь и время .–XXI век; вып. 44).
2. Захарина С.Е. Клубы по интересам – форма общения деловых людей / С.Е.Захарина //Библиотечное дело – XXI век: Науч.-практ. сб.–2004.–Вып. 1 (7).–С. 168-173.
3. Іванова І.Ф. Читацькі об'єднання в публічних бібліотеках: особливості розвитку і діяльності [Електронний ресурс] / Ф.Іванова.– Режим доступу: <http://www.lib.ua-ru.net/inode /p-2/46022.html/>-Загол. з екрану.
4. Карзникова Л.Г. Клубная работа: чья это функция / Л.Г.Карзникова //Библиотека.– 2002.–№ 2.–С.18-21.
5. Читацький клуб: його надбання і проблеми: з досвіду роботи читацьких клубів за інтересами у б-ках Миколаївської. обл. / ДБ України, Миколаїв. обл. наук. б-ка ім. О. О. Гирьова, Миколаїв.філ. Київ. державного ін-ту культ.–К., 1992.–10с.

ІМІДЖ БІБЛІОТЕК І ОСВІТИ -- ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Мамаєва О.С., гол.бібліограф

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Розвиток суспільства, соціальні зміни останніх десятиріч дали змогу виявити тенденції розвитку й визначити якісні характеристики вищої освіти в цілому, і бібліотеки як невідомої частини освіти і інформаційного суспільства. Зростання обсягів

інформації, провідна роль навчання, яке стало основою суспільного прогресу, вимагає покращення іміджу вищих навчальних закладів і бібліотек, які стають провідною соціокультурною складовою освіти. Активізація можливостей інформаційного суспільства залежить від розкриття людського інтелектуального потенціалу, тому наука і освіта набули значення найважливіших підсистем суспільства. Широке проникнення інформації і знання в життя і культуру суспільства є важливим фактором підвищення якості освіти. Вища освіта набуває при цьому додаткових цінностей, пропагуючи які, бібліотеки залишаються актуальними соціально-комунікаційними установами

Бібліотека ВНЗ у системі сучасної освіти вважається багатофункціональним закладом, осередком навчання і інформації, яка призначена для збереження культурно-історичних та наукових цінностей, накопичення та поширення знань через вивчення і демонстрацію унікальних пам'яток матеріальної культур, якими і є книги.

Як складовими на шляху покращення іміджу треба відзначити такі пункти:

1. Соціальна спрямованість у роботі бібліотек ВНЗ.
2. Забезпечення широкого доступу користувачів до колекцій.
3. Використання новітніх технологій для забезпечення доступності та інформативності.
4. Каталогі і ключові документи мають бути доступні в Інтернеті.
5. Надання інформаційних послуг має бути пріоритетом, у роботі бібліотек.

6. Сприяння розвитку медіа-освіти як пріоритетного напрямку-сучасного вищого навчального закладу
7. Становлення бібліотеки ВНЗ як соціокультурного та просвітницького центру.
8. Створення умови за якими бібліотеки стануть місцем навчання та спілкування.
9. Співпраця бібліотек з іншими організаціями.
10. Бібліотеки повинні розвивати проекти, спрямовані на покращення якості освіти.
11. Бібліотеки повинні думати, як вони можуть зламати стереотип «що у бібліотеках нудно, і взагалі незрозуміло навіщо вони потрібні»

У цих умовах бібліотеки ВНЗ покликані, крім того, що вони є книгосховищем, культурним осередком духовної спадщини, виступати як центр просвітницьких, соціальних, навчальних, культурних перетворень, формувати середовище комунікаційних зв'язків і обігу документалізованої, структурованої електронної інформації. Бібліотеки сьогодні є унікальними соціальними установами, які організують обмін інформацією і знаннями в суспільстві, осередками збереження культурного розмаїття, особливих потреб, користувачів, що безпосередньо впливають на процеси формування свідомості людей, поширення знань та ідей суспільного розвитку, формують духовно-інтелектуальний потенціал суспільства і, що дуже важливо, сприяють подоланню інформаційної нерівності, забезпечуючи сталий розвиток людства.

- Кожна з бібліотек знаходить свій варіант просування книг з колекції до читача. Хтось акцентує зусилля на індивідуальній роботі, хтось на презентаційній діяльності, не забути і традиційні тематичні огляди, індивідуальні й групові бесіди, голосні читання, прем'єри книг, зустрічі з видатними

громадськими, політичними діячами, письменниками та митцями, літературно-музичні вечори, круглі столи, виставки літератури та ін. У бібліотеках широко використовуються різноманітні форми та методи, які популяризують колекції як у цілому, так і окремі розділи. Тому зараз бібліотекаря все частіше називають не зберігачем і пропагандистом книги, а інформаційним спеціалістом, навігатором в океані інформації

- Розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. На взаємодію з різноманітними медіа (преса, радіо, кіно, телебачення, Інтернет) припадає вагома частка вільного часу молоді. Медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання. До цього додаються всездозволеність інформаційного ринку, засилля низькопробної медіа-продукції, насаджування низькоморальних цінностей, що спричинює зниження в суспільстві імунітету до соціально шкідливих звичок. Відтак постає гостра потреба підвищення імджу бібліотек і популяризація цінностей класичної вищої освіти, а також розвитку медіа-освіти, одне з головних завдань якої полягає в запобіганні вразливості людини до медіа-маніпуляцій, втечі від реальності в лабіринти віртуального світу, поширенню медіа-залежностей. У багатьох університетах бібліотека функціонує як система, що стала невід'ємною частиною, з одного боку, загальноосвітньої підготовки молоді, з другого – масових інформаційних процесів. Вона є атрибутом глобалізаційних перетворень, чинником

конкурентоспроможності освіти, нерозривно пов'язана з розвитком інформаційного суспільства.

На жаль, досі популяризація вищої освіти та підвищення іміджу бібліотек залишається фрагментарною і здійснюється переважно стихійно з ініціативи ентузіастів, педагогів-новаторів за явного браку інтеграції цих зусиль в ефективну освітню систему. Зараз студент свій шлях у науку починає через вузівську бібліотеку майже непідготовленим користувачем, а рівень читацької культури є дуже низьким, що впливає на навчання, і на подальшу професійну діяльність. Бібліотека має можливості та умови допомогти читачеві поглибити і розширити програму яку він освоює з тієї чи іншої ступені навчання або власну програму самоосвіти, це також сприяє завданням безперервної освіти і допомагає особистості розкрити свій креативний потенціал. Безумовно, у сучасному світі функціонування будь-якого освітнього закладу, здійснення будь-якої освітньої програми неможливо без опори на бібліотеку і її інформаційні ресурси. Активна роль бібліотеки в умовах сучасної інноваційної моделі освіти допомагає користувачу залучитися до світу знань, вчить орієнтуватися в ньому, володіти інструментами пошуку, систематизації і узагальнення інформації. Змінюється традиційна фахова освіта, зростає роль безперервної освіти та самоосвіти в умовах інтеграції особистості до сучасного суспільства, в якому компетентність й конкурентоспроможність фахівця стає самоцінною складовою соціалізації людини. Тому гостро постає питання підвищення іміджу бібліотек і мотивації користувачів.

Мотивації відвідувачів бібліотек ВНЗ:

- соціальна (просвітницька)
- інтелектуальна (академічний і професійний інтерес)
- емоційна (дозвілля, розваги)
- естетична (креативність, естетична насолода)

Забезпечуючи рівний й вільний доступ до суспільно значущої інформації й знань сучасна бібліотека бере участь у процесі освіти як активний учасник культурних подій, організовує процес соціальної комунікації як у реальному, так і віртуальному просторі, сприяє утвердженню, що бібліотека поєднує інформаційні й просвітницькі складові сучасної соціокультурної інфраструктури і стає адаптованою багатофункціональною установою, яка призначена сприяти обігу й розвитку накопиченого людством знання шляхом забезпечення вільного доступу до нього, а також його збереження як суспільного надбання.

При цьому не треба забувати, що бібліотеки залишилися майже єдиною установою, що надають доступ до культури, знань та інформації безкоштовно і далі виконують свої основні функції – просвітницьку, інформаційну, кумулятивну, освітню, виховну, комунікативну. Сутність функцій сучасної бібліотеки ВНЗ виражається у вигляді процесу задоволення інформаційних потреб читачів за рахунок масиву інформації, накопиченого в ній, а також інших доступних їй джерел інформації, поширення знань, сприяння науці, задоволення соціокультурних потреб користувачів шляхом створення умов для організації інтелектуального дозвілля.

Останніми роками ми стали свідками того, як сильно змінюються уявлення про завдання та можливості бібліотек, про їх місце в культурній, науковій, освітньої та інформаційної інфраструктурах,

їх ролі в формуванні глобального інформаційного простору. Ці уявлення зазнають зміни одночасно і на професійному, і на урядовому, і на побутовому рівні. Гостро постають проблеми формування нової методології бібліотечної справи та розробки ідеальної моделі бібліотеки, яка відповідала концепції просвітницької ролі бібліотек і вимогам сучасної освіти.

Змінюються традиційні внутрібібліотечні технології, форми бібліотечного обслуговування користувачів, характер взаємодії з різними соціальними групами. Відбувається еволюція соціальної ролі бібліотек. До традиційних функцій просвітницького характеру, збереження і примноження культурної спадщини, додаються функції інформаційних центрів, що надають доступ до національних інформаційних мереж.

Внаслідок цих глибинних процесів розвитку бібліотек ВНЗ, можливо зробити висновок, що сучасна бібліотечна сфера є найбільш яскравою сферою освітньої діяльності, де здійснюються глибокі трансформації, пов'язані з інформатизацією, в наслідок чого бібліотеки перетворилися на соціокультурні центри і стали осередком концентрації комунікативної культури сучасного суспільства.

ПЕРШІ КРОКИ СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ РАЗОМ З БІБЛІОТЕКОЮ

Бездольна Л.І., головний бібліотекар

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Студентське життя цікаве і насичене зустрічами та знайомством з новими людьми, викладачами,